

Zagreb, 21. rujna 2009.
IP – 219/09

GONG i Udruga gradova RH

PIROPĆENJE ZA NOVINARE

Predstavljanje nalaza istraživanja

**“Lokalna odgovorna i transparentna uprava i samouprava – LOTUS“ i dodjela nagrada
najtransparentnijim gradovima i općinama**

Na Skupštini Udruge gradova u RH, održanoj 21. rujna 2009. u hotelu Westin u Zagrebu, predstavljeni su konačni nalazi istraživanja **“Lokalna odgovorna i transparentna uprava i samouprava – LOTUS“** koje je tijekom ožujka i travnja 2009. proveo **GONG**, u suradnji s **Udrugom gradova RH**, te uz finansijsku potporu od 68.652,01 EUR od strane **Europske komisije**, dodijeljenih u sklopu PHARE 2006 programa. Istraživanje je predstavila **Suzana Jašić**, članica Vijeća GONG-a.

Ujedno su i najtransparentnijim gradovima i općini, prema rezultatima istraživanja, dodijeljene prigodne nagrade koje im je uručio **Nenad Zakošek**, potporedsjednik Vijeća GONG-a.

Istraživanjem LOTUS su analizirane procedure i dobre prakse u područjima transparentnosti, suradnje s organizacijama civilnog društva te funkcioniranja mjesne samouprave za sve jedinice lokalne samouprave u Republici Hrvatskoj.

Gradovi i općine koji su u istraživanju ostvarili rezultat 7,5 ili veći (od mogućih 10 bodova) ušli su u kategoriju izrazito transparentnih lokalnih vlasti i kao takvi, primjeri su dobre prakse koju bi trebali sljediti i svi ostali. Izrazito transparentne jedinice lokalne samouprave prema istraživanju LOTUS su gradovi **Rijeka, Opatija, Kutina, Osijek, Karlovac, Čakovec, Crikvenica te općina Viškovo** te su njima dodijeljene nagrade.

Istraživanje LOTUS prvo je takvo sustavno istraživanje u Republici Hrvatskoj, **kojim je obuhvaćeno svih 556 jedinica lokalne samouprave (dalje JLS) - 127 gradova i 429 općina**, s ciljem analize stanja i izrade preporuka za povećanje transparentnosti u radu jedinica lokalne samouprave, unaprjeđenja njihove suradnje s civilnim društvom te uvida u funkcioniranje mjesne samouprave.

Transparentnost rada jedinica lokalne samouprave u ovom istraživanju shvaćena je kao *otvorenost lokalnih tijela vlasti prema građanima i interesnim skupinama* te je stoga **istraživano 5 dimenzija transparentnosti lokalne samouprave**, a svaka je analizirana preko ukupno 41 indikatora:

1. **javnost sjednica vijeća/skupštine** (primjer indikatora: Dnevni red je dostupan uoči sjednice)
2. **javnost odluka jedinica lokalne samouprave** (primjer indikatora: GUP dostupan na internetu).
3. **suradnja s civilnim društvom** (primjer indikatora: donacije se dijele putem natječaja);
4. **poštivanje Zakona o pravu na pristup informacijama** (dalje ZPPI) (primjer indikatora: JLS ima službenika za informiranje);
5. **ustroj mjesne samouprave** (primjer indikatora: konstituirani mjesni odbori).

U istraživanju je korišteno više izvora informacija – od interneta, preko prikupljanja statuta i poslovnika vijeća, do upitnika i telefonskih poziva. U svrhu veće preciznosti statističke analize, preliminarni nalazi istraživanja temelje se na podacima za 526 (95%) svih JLS, za koje je bila dostupna nužna količina podataka, prikupljenih upitnikom te analizom statuta ili poslovnika vijeća.

Glavni nalazi istraživanja:

- tek **19% transparentnih** – potreba prijenosa dobrih praksi na **81% nedostatno ili izrazito netransparentnih**
- **75% JLS** (122/127 gradova i 295/429 općina) ima službene internetske stranice **ALI stranice ne pružaju dostatan uvid u rad i odluke lokalnih vlasti niti u mehanizme informiranja prema ZPPI**
- Skoro **50% JLS nikako ne informira** građane radu vijeća niti o odlukama izvršne vlasti
- **21% JLS ne omogućava pravo na pristup informacijama**
- **31% nema nikakvu suradnju s OCD**
- Oko **30% JLS nije provelo izbore za mjesnu samoupravu.**

Promatramo li rezultate prema dimenzijama, JLS su u prosjeku **najbolje rezultate ostvarile u kategoriji ustroja mjesne samouprave** (63% mogućih bodova), nakon čega slijedi **javnost sjednica vijeća** (45% mogućih bodova). Zabrinjavajuće **niski rezultati** ostvareni su **u dimenzijama javnost odluka JLS** (33% mogućih bodova), **suradnja s civilnim društvom** (30% mogućih bodova) te **napose primjena Zakona o pravu na pristup informacijama** (26% mogućih bodova). .

Čestitamo ovogodišnjim osvajačima nagrada na njihovom transparentnom radu i nadamo se da će njihovi primjeri dobrih praksi potaknuti i druge JLS da poprave svoje rezultate u narednom razdoblju.

Pozivamo medije i građane da izvještaj o ovom istraživanju kao i rang listu svih JLS pogledaju na www.gong.hr